ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ • PSSSB • ਪੰਜਾਬ PCS • ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ

HOUSE OF ASPIRANTS

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਅਧਿਆਇ 1

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।

ਵੈੱਬ ਸਾਈਟ
houseofaspirants.in

ਸੰਸਕਰਣ
ਅਕਤੂਬਰ 2026

ਭਾਸ਼ਾ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ English

House of Aspirants

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੋ-ਭਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤਿਆਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ

houseofaspirants.in

ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ!

House of Aspirants ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ। ਇਹ ਨੋਟਸ ਹਰ ਗੰਭੀਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: **ਪ੍ਰੀਖਿਆ-ਮੁਖੀ, ਸੌਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫ਼ਤ**।

> “ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।”

ਇਹਨਾਂ ਨੋਟਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਕਿਵੇਂ ਲਈਏ

1 ਪੜ੍ਹੋ
ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੂਰਾ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ।

2 ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ
houseofaspirants.in 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦਾ MCQ ਕੁਇਜ਼ ਹੱਲ ਕਰੋ।

3 ਦੁਹਰਾਓ
ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗੇ ਨੁਕਤੇ ਦੁਹਰਾਓ।

ਸਾਡੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ

- ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ English ਵਿੱਚ ਨੋਟਸ
- ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੁਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ-ਵਾਰ MCQ
- ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਰੰਟ ਅਫੇਅਰਜ਼
- 10+ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੇਪਰ (PYQ)
- ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ

ਸਕੈਨ ਕਰੋ

www.houseofaspirants.in

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

- ਨਵੇਂ ਨੋਟਸ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
- ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੱਪਡੇਟ
- ਭਰਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ
- ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ PDFs
- ਲਾਈਵ ਗਾਈਡੈਂਸ ਸੈਸ਼ਨ

ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ ਜੁੜੋ

t.me/HouseOfAspirant

ਸਿੱਖਦੇ ਰਹੋ। ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਰਹੋ। ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੇ ਰਹੋ।

ਟੀਮ House of Aspirants

© 2026 House of Aspirants. ਇਹ ਨੋਟਸ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਦਿਅਕ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਕਲ, ਮੁੜ-ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ 1

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ

ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ

- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ – ਜੀਵਨ ਝਾਤ
- ਉਦਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਸਥਾਨ
- ਬਾਬੇ ਦਾ ਵਿਆਹ (ਵਿਆਹ ਪੁਰਬ)
- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ
- ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ – ਜੀਵਨ ਝਾਤ
- ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ

ਗੁਰੂ 1 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (1469–1539)

ਝਟਪਟ ਦੁਹਰਾਈ

ਜਨਮ	15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1469, ਤਲਵੰਡੀ ਰਾਏ ਭੋਇ ਕੀ (ਹੁਣ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ)
ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ	ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ (ਪਟਵਾਰੀ) ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ
ਪਤਨੀ	ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ
ਪੁੱਤਰ	ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਲਖਮੀ ਚੰਦ
ਵਸਾਇਆ ਸ਼ਹਿਰ	ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ)
ਜੋਤੀ ਜੋਤ	22 ਸਤੰਬਰ 1539, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ

- **ਜਾਤ:** ਬੇਦੀ ਖੱਤਰੀ
- **ਸਾਥੀ:** ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ (ਮੁਸਲਮਾਨ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ (ਹਿੰਦੂ)
- **ਪ੍ਰਚਾਰ ਯਾਤਰਾਵਾਂ:** ਚਾਰ ਲੰਬੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ (**ਉਦਾਸੀਆਂ**) ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 20 ਸਾਲ ਬਿਤਾਏ
- **ਯਾਤਰਾ ਸਥਾਨ:** ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ, ਹਰਿਦੁਆਰ, ਬਨਾਰਸ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰਮ, ਸੀਲੋਨ (ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ), ਮੱਕਾ, ਮਦੀਨਾ, ਬਗਦਾਦ
- **ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਥਾ:** ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਂਝੀ ਰਸੋਈ (ਲੰਗਰ) ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ

ਬਾਬੇ ਦਾ ਵਿਆਹ – ਵਿਆਹ ਪੁਰਬ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਦੀ ਵਿਆਹ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ **'ਬਾਬੇ ਦਾ ਵਿਆਹ'** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ **1917** ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ **ਕੇਸਰਾ ਸਿੰਘ** ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨੇ **ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ** ਵਿਖੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਇਆ।

- ਵਿਆਹ **1487** ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।
- ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ **ਵਿਆਹ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ **ਬਟਾਲਾ** ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।
- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਗਨੀ ਦੁਆਲੇ ਸੱਤ ਦੀ ਥਾਂ **ਚਾਰ ਫੇਰੇ** ਲੈ ਕੇ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ।

ਰਚਨਾਵਾਂ

- **ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ**
- **ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ**
- **ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ** – ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਧ ਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ
- **ਪੱਟੀ** ਅਤੇ **ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ**
- **ਆਰਤੀ** ਅਤੇ **ਓਅੰਕਾਰ**
- **ਮਲਾਰ ਦੀ ਵਾਰ** ਅਤੇ **ਮਾਝ ਦੀ ਵਾਰ**
- **ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ**

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੁਝਾਅ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਸ਼ਬਦ: **974**।

ਗੁਰੂ 2 ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ (1504–1552)

ਝਟਪਟ ਦੁਹਰਾਈ

ਅਸਲੀ ਨਾਮ	ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਨਾਮ **ਅੰਗਦ** ਰੱਖਿਆ)
ਜਨਮ	31 ਮਾਰਚ 1504, ਮੱਤੇ ਦੀ ਸਰਾਂ (ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ)
ਮਾਤਾ–ਪਿਤਾ	ਫੇਰੂ ਮੱਲ ਜੀ ਅਤੇ ਦਇਆ ਕੌਰ ਜੀ
ਪਤਨੀ	ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ
ਸੰਤਾਨ	ਦਾਸੂ ਜੀ, ਦਾਤੂ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਅਨੋਖੀ ਜੀ
ਗੁਰਗੱਦੀ	13 ਸਾਲ (1539–1552)

ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ

- **ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:** ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮਿਆਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ
- **ਮੱਲ ਅਖਾੜਾ:** ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਕਸਰਤ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ
- **ਪਹਿਲੀ ਜਨਮਸਾਖੀ:** ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਕਥਾ ਲਿਖਵਾਈ – ਇਸ ਨੂੰ **ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਵਾਲੀ ਜਨਮਸਾਖੀ** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- **ਵਸਾਇਆ ਸ਼ਹਿਰ:** ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ
- **ਸ਼ਾਹੀ ਮੁਲਾਕਾਤ:** ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ **ਹੁਮਾਯੂੰ** (ਬਾਬਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਇਆ

ਝਟਪਟ ਦੁਹਰਾਈ

- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ: ਜਨਮ **1469** ਤਲਵੰਡੀ · ਸ਼ਹਿਰ **ਕਰਤਾਰਪੁਰ** (ਰਾਵੀ) · **974** ਸ਼ਬਦ · ਜੋਤੀ ਜੋਤ **1539**
- ਬਾਬੇ ਦਾ ਵਿਆਹ: ਵਿਆਹ **1487**, ਬਟਾਲਾ · ਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ **1917**
- ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ: ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ · ਜਨਮ **1504** · **ਗੁਰਮੁਖੀ**, **ਮੱਲ ਅਖਾੜਾ**, **ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ** · ਹੁਮਾਯੂੰ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.